

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **J. S.**, zastoupen JUDr. Janem Stančíkem, advokátem se sídlem Hemy 855, Valašské Meziříčí, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Moravské náměstí 1, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2017, č. j. ZKI BR-O-18/169/2017-29, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 9. 2019, č. j. 31 A 173/2017 – 55,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Katastrální úřad pro Zlínský kraj, Katastrální pracoviště Valašské Meziříčí (dále jen „katastrální úřad“), provedl obnovu katastrálního operátu zpracováním na digitální mapu ve smyslu § 40 odst. 1 písm. b) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), pro katastrální území Dolní Bečva. Proti obsahu obnoveného katastrálního operátu podal žalobce dle § 45 katastrálního zákona námitky, které odůvodnil zejména tím, že obnovou katastrálního operátu dojde ke zmenšení jeho pozemku p. č. X (při levé straně jižní hranice o 3,08 m, při pravé straně jižní hranice o 2,41

m) a snížení výměry pozemku o 211 m². Katastrální úřad rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017, č. j. OR-386/2016-836-13, námitky zamítl a rozhodl, že uvedený pozemek bude v katastru nemovitostí evidován v hranici a výměře dle výsledků obnovy katastrálního operátu. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl. Správní orgány uvedly, že při obnově katastrálního operátu přepracováním se nezjišťovaly a nebyly dotčeny hranice pozemků v terénu. Došlo toliko k transformaci souřadnic v jednotném souřadnicovém systému pomocí identických bodů do systému jednotné trigonometrické sítě katastrální dle technických předpisů pro obnovu katastrálního operátu. V případě pozemku žalobce byla pouze odstraněna nepřesnost zákresu hranice v analogové mapě dle výsledků původní zeměměřické činnosti.

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný vypořádal všechny odvolací námitky, přičemž žalobci též srozumitelně a na několika místech vysvětlil, že se správní orgány nemohou v řízení o námitkách zabývat otázkou vlastnických vztahů a rozhodovat o tom, kdo je vlastníkem určité části pozemku. Krajský soud dále zdůraznil, že v daném případě došlo k obnově katastrálního operátu dle § 40 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona, tj. přepracováním souboru geodetických informací. To znamená, že dle § 43 katastrálního zákona byla dosavadní katastrální mapa převedena do elektronické podoby. Vlastnické právo žalobce nemohlo být tímto postupem jakkoliv dotčeno. Krajský soud nepřisvědčil námitce, že správní orgány měly uskutečnit místní šetření a zjistit a zaměřit hranice pozemků v terénu. Smyslem použité metody obnovy katastrálního operátu je totiž využití předchozích výsledků zeměměřické činnosti a nové měření v terénu se neprovádí. Pokud žalobce tvrdí, že správní orgány měly jednat jako s účastníkem řízení i s vlastníkem sousedního pozemku p. č. X, nedomáhá se ochrany svých práv, ale práv třetí osoby, což mu nepřísluší.

[3] Způsob, jakým byla obnova katastrálního operátu realizována, včetně stanovení jednotlivých lomových bodů, rozporoval žalobce až při ústním jednání, tudíž po lhůtě pro podání žaloby. Jako opožděnou vyhodnotil krajský soud též námitku, že žalovaný měl v případě rozdílu oproti původní evidenci vyznačit v dotčené části pozemku duplicitu vlastnického práva.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Namítá, že krajský soud nesprávně posoudil, zda došlo obnovou katastrálního operátu k chybnému geometrickému a polohovému určení stěžovatelova pozemku. Dle stěžovatele byly ohledně tohoto pozemku v katastru přítomny skrytě duplicitní údaje. Katastrální úřad měl tudíž v obnoveném operátu zobrazit hranice pozemku oběma způsoby, tedy evidovat jej také v hranici před obnovou katastrálního operátu. Pakliže takto nepostupoval, znemožnil stěžovateli soudní ochranu při řešení skryté duplicity vlastnického práva a nepřípustně upřednostnil jiného vlastníka před stěžovatelem.

[5] V žalobě stěžovatel namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se nevypořádal s námitkami, že v důsledku obnovy katastrálního operátu vzniknou soukromoprávní spory, neboť nový majitel zídky při hranici pozemku nebude

mít motivaci ji udržovat, nejsou dodrženy reálné hranice pozemků a zaměřením dle skutečného stavu v terénu by nikdo nebyl poškozen na úkor jiného vlastníka. Krajský soud pochybil, pokud se tyto výtky snažil svým výkladem zhojit a jejich význam bagatelizoval.

[6] Mezi účastníky řízení před správními orgány měl patřit i vlastník sousedního pozemku p. č. X. Krajský soud nesprávně neuznal důvodnost námitky vytykající toto pochybení.

[7] V řízení před krajským soudem stěžovatel navrhoval provést místní šetření, zaměřit hranice pozemků přímo v terénu a provést znalecký posudek z oboru geodézie. Obnovený katastrální operát je totiž ve flagrantním nesouladu se skutečností a dosavadní analogovou katastrální mapou. Krajský soud postupoval nezákonně a zkrátil procesní práva stěžovatele.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že duplicitní zápis vlastnictví dle stěžovatelem citované judikatury vzniká v důsledku doplňování pozemků zjednodušené evidence do katastru nemovitostí. Pozemek stěžovatele ve zjednodušené evidenci veden nebyl a nemohlo tudíž dojít k duplicitnímu zápisu vlastnictví. Se všemi odvolacími námitkami se žalovaný řádně vypořádal. Tyto námitky jsou navíc výsledkem nepochopení procesu obnovy katastrálního operátu přepracováním do digitální podoby, která probíhá bez vytyčování a zaměřování průběhu hranic pozemků v terénu. Opakované požadavky stěžovatele na provedení šetření hranic v terénu, spekulace ohledně polohy zídky či výtky ohledně chybějícího účastníka řízení, se tudíž míjejí s předmětem řízení. Znalecký posudek navrhoval stěžovatel před krajským soudem opožděně a žalovaný nadto dodává, že katastrální úřad je odborným orgánem státní správy nadaným odbornými znalostmi potřebnými pro úkony při vedení katastru.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Po posouzení obsahu kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[11] Podle § 40 odst. 1 katastrálního zákona *obnova katastrálního operátu je vyhotovení nového souboru geodetických informací a nového souboru popisných informací v elektronické podobě, které se provede*

- a) novým mapováním,
- b) přepracováním souboru geodetických informací, nebo
- c) na podkladě výsledků pozemkových úprav.

[12] Podle § 43 katastrálního zákona *při obnově katastrálního operátu přepracováním se převádí dosavadní katastrální mapa do elektronické podoby.*

[13] Povahou obnovy katastrálního operátu přepracováním se zabýval zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, v usnesení ze dne 15. 6. 2005, č. j. Konf 90/2004 – 12. V něm uvedl, že cílem tohoto druhu obnovy je aktualizace operátu po stránce formální (převedením katastrální mapy z grafické formy do formy grafického počítačového souboru). Obnova katastrálního operátu je dle zvláštního senátu souborem úkonů evidenčního a technického rázu a nesměřuje ke změně právních vztahů. Právní vztahy k pozemku by mohly být dotčeny jen tehdy, byla-li by jejich případná změna doložena listinou. Žalobce se může domáhat určení průběhu hranice u obecného soudu žalobou podle části třetí občanského soudního řádu; v řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu však takové nároky s úspěchem vznášet nelze. Ačkoliv se jedná o judikaturu vztahující se ke katastrálnímu zákonu z roku 1991, lze z ní vycházet i v nyní projednávané věci, jelikož způsob obnovy katastrálního operátu byl bez zásadních odlišností přejat do katastrálního zákona z roku 2013.

[14] Odborná literatura k věci dále uvádí, že při obnově katastrálního operátu přepracováním jsou hranice pozemků v terénu zaměřovány pouze výjimečně a veškeré ostatní hranice jsou do mapy v digitální podobě přebírány buď přímo z platné katastrální mapy vektorizací rastrového podkladu, nebo z již existující měřické dokumentace (srov. Barešová, Eva; et al. Katastrální zákon: Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2015). „*Na rozdíl od obnovy katastrálního operátu novým mapováním se při obnově přepracováním nevychází z nového vyšetření hranic jednotlivých parcel v terénu. Základním podkladem pro tento typ obnovy je dosavadní katastrální mapa. Při přepracování jsou z dosavadní mapy zjištěny a do počítačově vedeného souboru zavedeny souřadnice všech lomových bodů hranic. Při přepracování tedy nevzniká fakticky nové mapové dílo, ale dosavadní mapové dílo je převedeno z pevné podložky do počítačového souboru, což umožňuje další vedení katastrální mapy pomocí výpočetní techniky*“ (Baudyš, Petr. Katastrální zákon. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014).

[15] Z povahy tohoto způsobu obnovy katastrálního operátu tedy vyplývá, že dotčené osoby mohou namítat ve vztahu k vymezení hranic pozemků zejména pochybení katastrálního úřadu při použití výstupů dosavadní měřické činnosti, případně skutečnost, že katastrální úřad nezohlednil podklady, které měl při obnově katastrálního operátu k dispozici (např. doložený geometrický plán ve spojení s dohodou dotčených vlastníků o průběhu vlastnické hranice či příslušným rozhodnutím civilního soudu o průběhu této hranice).

[16] Nic takového ovšem stěžovatel v průběhu správního řízení netvrdil, ani nedoložil (například shora uváděným geometrickým plánem, který by zpochybnil správnost převodu zakreslení hranice pozemku z analogové do digitální mapy). Jádrem jeho námitek byla výtka, že obnovou katastrálního operátu pozbude vlastnictví souvislého pruhu pozemku včetně betonové zídky při hranici se sousedním pozemkem. Zde je třeba opětovně zdůraznit, že obnovou katastrálního operátu nemohou být dotčeny vlastnické vztahy. Stěžovatel tedy o žádnou část pozemku pouze v důsledku obnovy katastrálního operátu nepřichází. Katastrální úřad použil při obnově katastrálního operátu vybrané

body, které byly použity při měřické činnosti již v minulosti, kdy byly hranice zakresleny do analogové mapy, a přizpůsobil je dle příslušných prováděcích technických právních předpisů a návodu pro obnovu katastrálního operátu vydaného Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním (čísla bodů včetně grafického zobrazení jsou krom správního spisu specifikována i v napadeném rozhodnutí). Pouze v důsledku tohoto postupu se nyní hranice dotčených pozemků zobrazují v operátu odlišně než před jeho obnovou.

[17] Svým požadavkem na provedení místního šetření a zaměření v terénu se stěžovatel fakticky domáhá toho, aby katastrální úřad zjišťoval skutečný průběh vlastnické hranice. Jak je ovšem shora uvedeno, zjišťovat průběh vlastnické hranice katastrálnímu úřadu nepřísluší (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2013, č. j. 7 As 131/2012 - 32, nebo ze dne 8. 2. 2018, č. j. 10 As 226/2017 - 60). Tuto skutečnost již stěžovateli sdělily oba správní orgány ve svých rozhodnutích, čímž zároveň zcela dostatečně reagovaly na námitky ohledně možného vzniku sousedských sporů a úvahy k údržbě zídky při hranici pozemků.

[18] Krajský soud též srozumitelně vysvětlil, že požadavkem, aby správní orgány jednaly jako s účastníkem řízení i s vlastníkem sousedního pozemku p. č. X, se stěžovatel nepřipustně domáhá ochrany práv třetí osoby. Přes obecný nesouhlas stěžovatele je úvaha krajského soudu správná.

[19] Stěžovatel ve lhůtě pro podání žaloby konkrétní technický postup při obnově katastrálního operátu, včetně stanovení jednotlivých lomových bodů, nenapadal. Nečinil tak ani v průběhu správního řízení, a ostatně ani v kasační stížnosti tímto směrem žádné konkrétní námitky nevznáší. Krajský soud proto nepochybil, když se těmito otázkami v souladu s § 71 odst. 2 s. ř. s. nezabýval. I v průběhu jednání však stěžovatel toliko obecně vytýkal správním orgánům, že lomové body byly pravděpodobně zvoleny chybně a na základě libovůle katastrálního úřadu. Obdobně požadavek na vyznačení duplicity vlastnického práva vznesl stěžovatel až v průběhu jednání před krajským soudem, a tedy po lhůtě k podání žaloby. Ani touto otázkou se proto krajský soud a ani nyní Nejvyšší správní soud nemůže věcně zabývat (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[20] Ze stejného důvodu krajský soud neprovedl požadovaný znalecký posudek z oboru geodézie, který měl dle stěžovatele prokázat přesnost postupu katastrálního úřadu a srovnat zobrazení stěžovatelova pozemku v katastru nemovitostí, ve zjednodušené evidenci a dle skutečného stavu. Nehledě na to, že zobrazení pozemku před obnovou katastrálního operátu a po jeho obnově není v zásadě sporné a skutečný průběh vlastnické hranice pozemků katastrální úřad nezkoumal a nebyl oprávněn sám zkoumat.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[22] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. února 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu